

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю. М. ПОТЕБНІ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні

 Н.Г. Метеленко

«05» 09 2023

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціології та управління

 Т.Ф. Бірюкова

«05» 09 2023

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістрів

очної (денної) та заочної форм здобуття освіти

спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»

Укладачі: Бікулов Д.Т., д.держ.упр., професор, завідувач кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності; Воронкова В.Г., д.філос.н., професор, завідувач кафедри управління та адміністрування; Краснокутський О.В., д.філос.н., доцент, професор кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи

Протокол №1 від «31» серпня 2023 р.
Завідувач кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи

 Т.І. Бутченко
(підпис)

Протокол №1 від «29» 08 2023 р.
Завідувач кафедри управління
та адміністрування

 В.Г. Воронкова
(підпис)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

 О.В. Заїка
(підпис)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол №1 від «01» вересня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
факультету соціології та управління

 Н.В. Горло
(підпис)

Протокол №1 від «30» 08 2023 р.
Голова науково-методичної ради
Інженерного науково-навчального
інституту ім. Ю.М. Потебні

 Т.А. Шарапова
(підпис)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування	Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
		Цикл професійної підготовки спеціальності	
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		1-й	1-й
Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»	Змістових модулів – 4	Лекції	
		14 год.	6 год.
		Семінарські	
		14 год.	4 год.
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Самостійна робота	
		62 год.	80 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є поглиблення знань про публічне управління та адміністрування в суспільстві як соціальної системі, розвиток здатності активно, відповідально, свідомо й злагоджено здійснювати професійну публічно-управлінську діяльність з урахуванням сучасних потреб забезпечення національної безпеки України, вести державотворчу, наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» є: з'ясування сутності суспільства як соціальної системи, публічно-управлінської діяльності, засвоєння знань про державу як політичну форму організації суспільства, про публічне управління та адміністрування як особливий різновид соціального управління, ознайомлення з системою підготовки публічно-управлінських кадрів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

1. Сутність, закономірності суспільства як соціальної системи, публічно-управлінської діяльності;
2. сутність, форми, зміст держави як політичної форми організації суспільства;
3. публічне управління та адміністрування як особливий різновид соціального управління та соціальний інститут;
4. систему підготовки публічно-управлінських кадрів.

вміти:

1. попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції;
2. розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень;
3. розробляти та реалізовувати заходи щодо адаптації та впровадження кращих вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічного управління та інших організацій публічної сфери;
4. вести державотворчу діяльність, стратегувати державотворчий процес на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях, розробляти й реалізовувати технології державотворчої діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.</p> <p>РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.</p>	<p>Опитування на семінарських заняттях; підготовка аналітичних висновків за практичними кейсами; тестування в системі Moodle</p>
<p>СК03. Здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.</p> <p>РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.</p> <p>РН14. Розробляти та реалізовувати заходи щодо адаптації та впровадження кращих вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.</p>	<p>Опитування на семінарських заняттях; підготовка аналітичних висновків за практичними кейсами; тестування у системі moodle</p>

<p>СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК13. Здатність вести державотворчу діяльність, стратегувати державотворчий процес на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях, розробляти й реалізовувати технології державотворчої діяльності.</p> <p>РН15. Уміти вести державотворчу діяльність, стратегувати державотворчий процес на вищому, центральному, регіональному та місцевому рівнях, розробляти й реалізовувати технології державотворчої діяльності.</p>	<p>Підготовка та захист індивідуального дослідницького завдання; завдання на порівняльний аналіз</p>
---	--

Міждисциплінарні зв'язки

У концептуальному, інформаційному і логічному плані цей курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Публічне управління», «Публічна служба», «Політична свідомість працівника органів державної влади та місцевого самоврядування» та ін.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Суспільство та публічно-управлінська діяльність.

Тема 1. Суспільство як соціальна система.

Особливості наукового знання про соціальну реальність. Знання. Інформація. Пізнання. Мета пізнання. Різновиди знань. Знання здорового глузду. Міфологічне знання. Релігійне знання. Наукове знання. Наука. Філософія. Основні характеристики наукового знання про соціальну реальність. Суспільствознавство та його роль у пізнанні суспільства, держави, державотворчих, публічно-управлінських процесів. Наука публічного управління та адміністрування.

Поняття та основні характеристики суспільства як соціальної системи. Системний підхід. Поняття соціальної системи. Поняття суспільства як самоврядної соціальної системи. Основні характеристики суспільства як соціальної системи. Дві провідні функції, що реалізуються суспільством як соціальною системою. Суспільні відносини: поняття та основні види. Українське суспільство. Влада. Поняття та основні різновиди владних відносин. Публічна влада. Феномен соціального управління, його різновиди. Поняття соціального управління. Обумовленість соціального управління. Основні етапи процесу соціального управління. Два типи соціального управління: стихійне та свідоме. Публічно-управлінська діяльність: сутність, специфіка, закономірності.

Тема 2. Соціальна структура.

Соціальна структура: поняття, моделі, особливості. Поняття соціальної структури. Економічна підсистема суспільства. Соціальна підсистема суспільства. Політична підсистема суспільства. Духовна підсистема суспільства. Дві основні моделі соціальної структури: ціннісно-нормативна й категоріальна. Приватна та публічна сфери.

Ціннісно-нормативна модель соціальної структури. Соціальні інститути. Школа структурного функціоналізму (Т. Парсонс та ін.). Соціальний статус. Статусний набір. Різновиди статусів. Ідентичність. Соціальна роль. Рольова дистанція. Соціальний інститут: поняття, структура, основні характеристики, функції, види. Інституціоналізація. Держава як соціальний інститут. Державне управління та місцеве самоврядування. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування як соціальні інститути. Публічна служба. Інститути громадянського суспільства.

Категоріальна модель соціальної структури. Класи як визначальний елемент соціальної структури (К. Маркс, М. Вебер та ін.). Соціальна спільність. Соціальний клас. Різновиди соціальних класів: вищий клас, середній, робочий, нижчий. Рід, плем'я, народність, нація, народ як форми соціальної спільності. Народ як провідний суб'єкт соціального розвитку та єдине джерело влади. Соціальна стратифікація. Соціальна нерівність та соціальна мобільність. Середній клас та його роль у розвитку суспільства, демократії, державотворчих процесах, публічному управлінні та адмініструванні.

Змістовий модуль 2. Держава як політична форма організації суспільства.

Тема 3. Політична система суспільства.

Політика та політичні відносини. Політична влада. Поняття політичної системи. Структура політичної системи. Суб'єкти політики. Політична культура. Політична свідомість. Політична ідеологія. Поняття політичної системи України. Характеристика політичної системи України у вимірах де-юре (за Конституцією України). Функції політичної системи. Місце та роль держави в політичній системі суспільства. Державна політика. Державотворення. Ідеологія державотворення.

Тема 4. Держава та громадянське суспільство.

Основні підходи до трактування поняття держави: сутність цих підходів та їх головні репрезентанти. Інструментальне (формалізоване) визначення держави. Ключові ознаки держави як політичної форми організації суспільної життєдіяльності. Політична влада та державна влада: спільне й відмінне. Право як система загальнообов'язкових правил поведінки. Механізм держави: поняття, структура й принципи. Державні службовці та їх місце у механізмі держави. Внутрішні та зовнішні функції держави. Первинна провідна функція держави. Функціональна спрямованість державної та публічної служби. Державна влада, державне управління та місцеве самоврядування. Публічна держава та «глибинна держава». Діджиталізація та цифрова держава.

Демократична, соціальна, правова держава: поняття та ознаки. Парадигми демократії. Ключові цінності демократії. Демократія як влада народу й природня форма організації суспільної життєдіяльності. Поняття демократії (демократичної держави). Принципи й ознаки демократії. Форми демократії. Безпосередня та представницька демократія. Електронна демократія та електронне врядування. Правова держава: поняття та ознаки. Права, свободи, законні інтереси людини й громадянина. Сутність права. Закон як нормативно-правовий акт найвищої юридичної сили. Правовий закон. Розподіл гілок влади в державі. Правова культура. Правосвідомість. Законність та правопорядок. Поняття та ознаки соціальної держави. Соціально-гуманітарна політика держави. Соціально-орієнтована економіка. Державний сектор економіки. Функції соціальної держави. Будівництво суверенної та незалежної, демократичної, соціальної, правової держави як конституційно-унормований вектор розвитку України, мета функціонування її політичної системи.

Громадянське суспільство: поняття та структура. Поняття громадянського суспільства. Структура громадянського суспільства. Співвідношення громадянського суспільства й держави. Принципи взаємодії громадянського суспільства та держави. Проблема становлення та розвитку громадянського суспільства в Україні.

Змістовий модуль 3. Публічне управління та адміністрування як соціальний інститут.

Тема 5. Публічне управління та адміністрування: поняття, особливості.

Публічне управління як особливий різновид соціального управління та соціальний інститут. Поняття, специфічні риси, принципи публічного управління та адміністрування. Провідні суб'єкти публічного управління та адміністрування. Держава як політико-правовий соціальний інститут, ключовий суб'єкт публічного управління та

адміністрування. Місцеве самоврядування як система, особлива форма народовладдя. Інститут місцевого самоврядування та його місце в системі публічного управління й адміністрування. Інститути громадянського суспільства та їх місце в системі публічного управління й адміністрування. Професійна формула спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Тема 6. Особливості організації професійної підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

Місія та завдання діяльності магістратури за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування. Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування». Структура навчального плану, викладання та оцінювання рівня засвоєння програмного матеріалу. Програмні компетентності та програмні результати навчання. Ресурсне забезпечення реалізації програми. Академічна мобільність. Організація виробничої практики. Форми атестації здобувачів вищої освіти. Загальні вимоги до написання кваліфікаційної роботи. Захист кваліфікаційної роботи магістра. Єдиний державний кваліфікаційний іспит за спеціальністю (ЄДКІ).

Змістовий модуль 4. Підготовка публічно-управлінських кадрів.

Тема 7. Роль системи підготовки кадрів у підвищенні ефективності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Особливості розвитку системи підготовки кадрів для публічної служби, державної служби та служби в органах місцевого самоврядування. Сутність, структура, завдання системи підготовки кадрів для органів державної влади та органів місцевого самоврядування України. Проблема кадрового резерву та планування кар'єри державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування. Основні напрями модернізації системи підготовки публічно-управлінських кадрів. Кадрове забезпечення державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в умовах реформування державного управління та повоєнної відбудови України. Професійне навчання керівних кадрів для державної служби. Перспективні напрями підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів сфери державного управління та місцевого самоврядування.

Тема 8. Державна служба та управлінська еліта.

Утворення й еволюція інституту державної служби. Історія розвитку інституту державної служби в незалежній Україні. Формування державного устрою незалежної України. Проблеми форми сучасної Української держави. Сучасний стан розвитку державної служби в Україні: основні проблеми й перспективи. Європеїзація державного управління в Україні.

Управлінська еліта в системі суспільних відносин на етапі трансформації України. Управлінська еліта як суспільний феномен. Роль еліти в системі державного й публічного управління. Демократизація суспільства, проблеми становлення нової управлінської еліти та модерних публічно-управлінських практик.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год				Теор. зав-ня, балів	Практ. зав-ня, балів	Усього
		ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.			
1	15	8	2	4	2	4		7	13	5	5	10
2	15	8	2	4	2	4		7	13	5	5	10

3	15	8	4	4	2	4	2	7	11	10	10	20	
4	15	4	2	2		2	2	11	13	10	10	20	
Усього за змістові модулі	60	28	10	14	6	14	4	32	50	30	30	60	
Підсумковий семестровий контроль: Залік	30									20	20	40	
Загалом	90										100		

5. Темі лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1.	Суспільство як соціальна система	2	1
2.	Соціальна структура	2	1
3.	Політична система суспільства	2	1
4.	Держава та громадянське суспільство	2	1
5.	Публічне управління та адміністрування: поняття, особливості	2	1
6.	Особливості організації професійної підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»	2	1
7.	Роль системи підготовки кадрів у підвищенні ефективності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування	2	-
Разом		14	6

6. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість	
		о/д ф.	з/дист ф.
1.	Суспільство як соціальна система	2	-
2.	Соціальна структура	2	-
3.	Політична система суспільства	2	-
4.	Держава та громадянське суспільство	2	-
5.	Публічне управління та адміністрування: поняття, особливості	2	2
6.	Особливості організації професійної підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»	2	1
7.	Державна служба та управлінська еліта	2	1
Разом		14	4

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1.	Відповіді на семінарах.	<u>Семінари №1-2.</u> Питання за Змістовим модулем 1.	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція. 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим. 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність.	5
	Практичне завдання.	<u>Практичне завдання №1.</u> Проаналізувати сучасне українське суспільство як соціальну систему, виявити його специфіку, структуру, закономірності функціонування та розвитку, надати рекомендації для здійснення публічно-управлінської діяльності.	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу.	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			10
2.	Відповіді на семінарах.	<u>Семінари № 3-4.</u> Питання за Змістовим модулем 2.	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь	5

			<p>відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція.</p> <p>4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.</p> <p>2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.</p> <p>1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність.</p>	
	Практичне завдання.	<u>Практичне завдання №2</u> Проаналізуйте політичну систему України у вимірах де-юре і де-факто, надайте практичні рекомендації для забезпечення національної безпеки і подальшого оптимального перебігу державотворчого процесу.	<p>5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження;</p> <p>4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження;</p> <p>3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків;</p> <p>1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу.</p>	5
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			10
3	Відповіді на семінарах.	<u>Семінари № 5-6.</u> Питання за Змістовим модулем 3.	<p>9-10 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція.</p> <p>7-8 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю</p>	10

			<p>формувань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>5-6 балів – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.</p> <p>3-4 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.</p> <p>1-2 балів - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність.</p>	
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання № 3</u> Провести концептуалізацію публічного управління та адміністрування, виявити його ключові проблеми в сучасній Україні та обґрунтувати шляхи їх вирішення.	<p>8-10 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження;</p> <p>5-7 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження;</p> <p>4-6 балів – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків;</p> <p>1-3 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу.</p>	10
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			20
4.	Відповідь на семінарі.	<u>Семінар № 7.</u> Питання за Змістовим модулем 4.	<p>9-10 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція.</p> <p>7-8 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>5-6 балів – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.</p>	10

			3-4 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може. 1-2 бали - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність.	
	Практичне завдання.	<u>Практичне завдання № 4</u> Розробіть професійний портрет сучасного публічного службовця, виявіть позитивні і негативні риси типового службовця, окресліть характеристики ідеального публічного службовця, набір його компетентностей, встановіть, що такий службовець повинен знати, а що – вміти?	8-10 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 5-7 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 4-6 балів – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1-3 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу.	10
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			20
Усього за змістові модулі контр. Заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Усна відповідь на варіанти питань (або тести)	Питання для підготовки, варіанти питань розміщено у Moodle.	10 балів за кожну правильну відповідь на одне питання.	20
	Тести	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle.	1 бал за кожну правильну відповідь. На проходження тесту дається 20 хвилин і одна спроба	
	Захист індивідуального завдання	«Основні проблеми та шляхи їх розв'язання на	20-18 – робота повністю розкриває тему, логічно структурована, оперування	20

	<p>публічній службі (на прикладі _____)». Кожен магістрант, залежно від того, в якій системі він (вона) працює, або хоче працювати в майбутньому, готує і захищає індивідуальне завдання-реферат. Призначення завдання: спробувати окреслити проблемне поле майбутнього магістерського дослідження, наблизитись до формулювання індивідуальної теми кваліфікаційної роботи, визначити свій дослідницький інтерес у галузі публічного управління та адміністрування, пов'язавши проблемні поля державної служби, або служби в органах місцевого самоврядування, на загальнонаціональному та локальному рівнях.</p>	<p>багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з публічно-управлінської практики; 17-14 – положення та висновки недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна; 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика; 9-5 - відсутня чітка структура, описовий характер; 4-1 – робота фрагментарна, відсутня логіка та структура.</p>	
Усього за підсумковий семестровий контроль			40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Бакуменко В. Д. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. М-во культури України. Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Ліра-К, 2019. 256 с.
2. Даниленко А. С., Юхименко П. І., Сокольська Т. В. Публічне адміністрування : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2020. 288 с.
3. Карташов Є. Г. Основи публічного управління та антикорупційна діяльність : навч. посіб. Київ : Освіта України, 2020. 304 с.
4. Лазор О. Д., Лазор О. Я., Юник І. Г. Основи публічного управління та адміністрування. Київ : Ліра-К, 2019. 268 с.

5. Тихоненков Д. А. Історія держави і права зарубіжних країн : відповіді на екзаменаційні питання : навч. посібник. Харків : Право, 2020. 248 с.
6. Хрідочкін А.В., Віхляєв М.Ю., Макушев П.В. Публічне управління та адміністрування: навчальний посібник. Київ : Гельветика, 2021. 604 с.

Додаткова:

1. Актуальні питання формування та розвитку громадянських компетентностей в Україні : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю «Розвиток громадянських компетентностей в Україні» (Київ, 17-18 березня 2016 р.) / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, Н. Г. Протасової, Ю. О. Молчанової. К. : НАДУ, 2016. 308 с.
2. Афонін Е. Державна політика і демократичне урядування: становлення та взаємовплив: підручник : підручник. Київ : К.І.С., 2016. 264 с.
3. Бутченко Т. І. Соціально-політичне проектування: проблема взаємозв'язку суспільних потреб і державних інтересів : монографія. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2011. 280 с.
4. Воловик В. І. Політична філософія : навч. посіб. для ВНЗ. Запоріжжя : Просвіта, 2012. 182 с.
5. Громадянські компетентності у професійній освіті державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: збірник методичних матеріалів для системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування / за заг. ред. Н. Г. Протасової, Ю. О. Молчанової. К. : НАДУ, 2016. 308 с.
6. Дзвінчук Д.І., Малімон В.І. Вступ до спеціальності: курс лекцій. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. 172 с.
7. Дегтяр А. О. Прийняття державно-управлінських рішень у соціальній сфері [монографія] / О. А. Дегтяр. Харків : САМ, 2014. 252 с.
8. Воронкова В. Г., Фурсін О. О., Сапа Н. В. Соціально-орієнтоване державне управління : монографія. Запоріжжя : ЗДІА, 2011. 256 с.
9. Ємельянов В. М., Євтушенко О. Н., Андріяш В. І. Державне управління: у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. 336 с.
10. Заїка О. Техніка адміністративної діяльності : навч. посіб. Запоріжжя : КПУ, 2017. 356 с.
11. Краснокутський О. В. Взаємозв'язок політичної та правової свідомості: проблема формування ідеології державотворення : монографія. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2014. 428 с.
12. Марченко В. В. Конституційно-правовий статус уряду в країнах ЄС : (на прикладі Франції, Федеративної Республіки Німеччини, Іспанії) : монографія. Нац. юр. академія України ім. Ярослава Мудрого Київ : Прав. єдність, 2010. 216 с.
13. Остром Е. Керування спільним. Еволюція інституцій колективної дії / пер. з англ. Т. Монтян. Київ. : Наш час, 2012. 399 с.
14. Політична освіта публічних службовців в Україні / Ю. Лихач (кер. авт. кол.) та ін. ; за заг. ред. Н. Алюшиної. Київ : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2020. 199 с.
15. Прокопенко Л. Л. Процес європеїзації та його вплив на публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2011. 124 с.
16. Публічне управління та адміністрування : словник-довідник М-во освіти і науки України, Чернігів. нац. технолог. ун-т ; уклад.: О. М. Руденко та ін.. Київ : Кондор, 2016. 178 с.
17. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.

18. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / за заг. ред. Сергія Чернова та ін. Запоріжжя : ЗДІА, 2016. 606 с.
19. Реформа державної служби у питаннях та відповідях: практичний посібник для керівників служб управління персоналом / [М. Канавець (кер. авт. колективу), Ю. Лихач, А. Кукуля, І. Роцин, О. Романюк, А. Астапов ; за заг. ред. К. Ващенко]. К. : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2016. 176 с.
20. Реформа системи державного управління та місцевого самоврядування в Україні : стан, виклики, перспективи здійснення : наук. доп. / авт. кол. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2018. 180 с.
21. Сарторі Д. Порівняльна конституційна інженерія. Дослідження структур, мотивів і результатів / пер. з 2-го англ. вид. О. І. Мороз ; наук. ред. І. А. Грицяк. Київ : АртЕк, 2001. 212 с.
22. Світові моделі державного управління: досвід для України / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка, П. І. Крайніка, Х. М. Дейнеги. 2-ге вид. Київ : НАДУ, 2015. 612 с
23. Теорія парламентаризму : навчальний посібник / М. А. Бучин, У. В. Ільницька, Л. О. Кучма, Я. Б. Турчин. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. 392 с.
24. Трофанчук Г. Історія держави та права України Київ : Юрінком Інтер, 2019. 586 с.
25. Classics of Public Administration. Eighth Edition / edited by Jay M. Shafritz, Albert C. Hyde. Boston : CENCAGE Learning, 2017. 627 p.
26. Hague R., Harrop M., McCormic J. Comparative Government and Politics. 11 Edition. London, RED GLOBE PRESS, 2019. 381 p.
27. Schmitt Carl Constitutional theory / translated and edited by Jeffrey Seitzer; foreword by Ellen Kennedy. London : Duke University Press Durham, 2008. 468 p.

Інформаційні ресурси:

1. Борщевський В.В., Василиця О.Б., Матвеев Є.Є. Публічне управління в умовах воєнного стану: інституційні трансформації, стратегічне планування та механізми розвитку. Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування. 2022. № 2 (76), С. 30-35. URL: <http://pa.stateandregions.zp.ua/>
2. Венцель В. Європейська система місцевого самоврядування та український контекст. 2021. URL: <https://decentralization.gov.ua/>
3. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
4. Мельник Л. А. Європейський досвід ефективної взаємодії держави та інститутів громадянського суспільства. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 4. С. 20-31. URL: <http://www.investplan.com.ua>
5. Маматова Т., Чикаренко І., Бородин Є. Цифрові платформи Smart Specialisation Platform та Espon: структура та можливості для регіонів і громад ЄС Аспекти публічного управління. 2022. Том 10 № 6 С. 37-45. URL: <https://aspects.org.ua/>
6. Порядок прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» галузі знань «Публічне управління та адміністрування»: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р. № 789. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/789-2009-%D0%BF>
7. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
8. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки: затверджено Указом Президента України від 27 вересня 2021 року № 487/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#n17>

9. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 р. № 2493-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
10. Рекомендація No. R (2000) 10 Комітету Міністрів державам-членам: Щодо кодексів поведінки держслужбовців, яку прийнято на 106 сесії Комітету Міністрів Ради Європи URL: <https://www.acrc.org.ua/>
11. Скляр І.В. Відкрите урядування в умовах воєнного стану: аналітична записка / за ред. Слобожана О.В. Київ : Асоціація міст України, 2023. 22 с. URL: <https://auc.org.ua/>
12. Стецюк П. Про цінність Конституції. 2021. URL: <https://razumkov.org.ua/>
13. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>